

Масол Людмила Михайлівна,

кандидат педагогічних наук, науковий керівник і експерт проекту ЮНЕСКО з мистецької освіти в Україні, національний координатор з розвитку інформаційного ресурсу «Обсерваторія мистецької освіти країн-учасників СНД»

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН УРОКІВ МИСТЕЦТВА У 8-МУ КЛАСІ (II семестр)

(до підручника : Масол Л. М. «Мистецтво». 8 клас. – Харків : ФОЛІО, 2016. – 240 с.)

№ уроку	Назва теми, (сторінки в підручнику)	Художні твори для сприймання та аналізу-інтерпретації	Творчі практичні завдання з образотворчого мистецтва (варіант за вибором)	Музичні твори для сприймання та аналізу-інтерпретації	Твори для співу (за вибором)	Завдання для самоосвіти (СО), орієнтовні теми мистецьких проєктів (МП)
II семестр						
17–18	Бароко: архітектура, скульптура, живопис (с. 88–97)	Церква на площі Навона (арх. Ф. Барроміні). Площа Св. Петра та фонтан Фіумі в Римі (арх. Дж. Берніні); Дж. Берніні, Екстаз Св. Терези. Інтер'єри палаців: Шенбрун у Відні та Еггенберг у Граці (Австрія). Цвінгер. <i>Караваджо</i> , Автопортрет; <i>Д. Веласкес</i> , Меніни; <i>Рембранд ван Рейн</i> , Автопортрет, Нічний дозор; <i>П.-П. Рубенс</i> , Портрет Гелени Фоурмен з дітьми; <i>Я. Вермеєр</i> , Панорама Делфта, Молода жінка з глечиком води; <i>В. К. Хедда</i> , Натюрморт; <i>А. Босхарт</i> , Квітковий натюрморт	1. Намалюй натюрморт з атрибутами мистецтва у стилі «малих голландців» (акварель, пензлі). 2. Колективна робота. Створіть замальовки меблів, дзеркал, світильників тощо для оформлення вітальні у стилі бароко (кольорові олівці)	-	-	СО: поцікавтеся, які риси бароко застосовують сучасні дизайнери інтер'єрів
19	Бароко: музика (с. 98–103)	<i>Ф. М. де ля Каве</i> , портрет Антоніо Вівальді; <i>Е. Тобі</i> , портрет Антоніо Страдіварі; <i>Е. Хауссманн</i> , Портрет Й.-С. Баха; <i>Б. Деннер</i> , Портрет Г. Ф. Генделя; <i>Караваджо</i> , Музиканти, Лютняр. Орган у соборі Св. Стефана у в Пассау (Німеччина) – найбільший у світі		<i>А. Вівальді</i> , концерт з циклу «Пори року» (за вибором); <i>Й.-С. Бах</i> , Токата і fuga ре мінор для органа; <i>Г.-Ф. Гендель</i> , Ораторії (фрагменти за вибором)	<i>М. Катричка</i> , Чарівна криниця	СО: дослідіть історію виникнення й поширення органа; послухайте оригінали й аранжування органних творів Й.-С. Баха та іншої музики епохи бароко
20	Українське бароко (с.104–113)	Андріївська церква, Маріїнський палац, Брама Заборовського в Києві; собор Св. Юра у Львові, Успенський собор Почаївської лаври; Катерининська церква у Чернігові; Покровський собор у Харкові. <i>Пінзель</i> , Жертвоприношення Авраама. Іконостас Спасо-Преображенської церкви у с. Великі Сорочинці. Ікона Покрови Богородиці; <i>І. Руткович</i> , Архангел Гавриїл; <i>Й. Кондзелевич</i> , Юрій Змієборець. <i>Невідомий художник</i> , Портрет Параскеви Сулими. Сокиринський вертеп. Народні картини «Козак Мамай»	1. Створи живописну композицію «Козак Мамай» у стилі українського народного малярства (гуаш або акварель, пензлі). 2. Виліпи рельєфну композицію за мотивами бароко: декор для інтер'єру, меблів (пластлін, стеки)	-	<i>Л. Остапенко</i> , Засумую я; українська народна пісня «Іхав козак за Дунай»	МП: «Перлини українського бароко». СО: поцікавтеся, яким спорудам вашого краю притаманні риси бароко. Створіть фотоальбом і включіть до нього пам'ятки, що потребують реставрації. Розіграйте інтермедію на тему сучасного шкільного життя в стилі «шкільної драми»

21	Галантне рококо (с. 114–121)	Екстер'єри та інтер'єри палацу Амалієнбург (Німеччина) та Келуш (Португалія); Мейсенська порцеляна; <i>Ж.-Б. Лемуан</i> , барельєфи залу готелю Субіз у Парижі; <i>Ф. Буше</i> , Портрет мадам де Помпадур; <i>Ж.-Б. Ватто</i> , Актори французького театру; <i>Л. К. Пфанцельт</i> , Портрет архітектора Бартоломео Растреллі; <i>Е. М. Фальконе</i> , Зима; Собор Рівдза Богородиці в Козельці; <i>Невідомий художник</i> , Портрет С. Дараган; <i>А. Рукерс</i> , Клавесин	1. Виготов овальну рамку для фотографій, придумай для неї декор у стилі рококо (<i>паперопластика</i>). 2. Виліпи декоративну скульптуру – дрібну пластику «Пастораль» за мотивами мейсенської порцеляни (<i>пластилін, стеки</i>)	<i>Л.-К. Дакен</i> , <i>Зозуля</i> ; <i>Ж.-Б. Люллі</i> , <i>Гавот</i> ; <i>Ф. Куперен</i> , Будильник; <i>Ж.-Ф. Рамо</i> , Тамбурин, Ригодон. <i>У. Берд</i> , Волинка, Флейта і барабан	<i>Н. Тананко</i> , Звуки клавесина	СО: поцікавтеся проявом стилю рококо в українському мистецтві. Дослідіть родовід клавесина, його національні різновиди
22–23	Класицизм: архітектура, скульптура, живопис (с.122–133)	Собор будинку інвалідів у Парижі; східний фасад Лувру; арка Миру в Мілані; палац і парк у Версалі (Франція). Палац гетьмана Розумовського в Батурині; палац Потоцьких в Одесі. <i>А. Канова</i> , Амур і Психея; <i>І. Мартос</i> , Пам'ятник А. де Рішельє в Одесі. Фонтан Діана на площі Ринок у Львові. <i>Н. Пуссен</i> , Танок під музику часу, Пейзаж із Поліфеном; <i>К. Лоррен</i> , Асканій, що полює на оленя Сильвіні; <i>Ж.-Л. Давид</i> , Присяга Гораціїв; <i>А. Лосенко</i> , Володимир і Рогнеда; <i>В. Боровиковський</i> , Портрет графині Безбородько з доньками; <i>Д. Левицький</i> , Портрет Катерини Нелідової; <i>Л. Долинський</i> , Портрет митрополита Леона Шептицького	1. Придумай і намалюй вигляд класичного парку з висоти пташиного лету (<i>кольорові олівці, фломастери</i>). 2. Намалюй архітектурний пейзаж із класичною будівлею (<i>графітний олівець, гелева ручка, фломастери</i>)	-	-	СО: віднайдіть елементи класицизму в спорах вашого краю
24–25	Класицизм: музика (с. 134–145)	<i>Т. Гарді</i> , Портрет Й. Гайдна; <i>Б. Крафт</i> , Портрет В.-А. Моцарта; <i>Й.-К. Штілер</i> , Портрет Л. ван Бетховена; <i>Кармонтель</i> , Моцарт із сім'єю; <i>К. Шльосер</i> , Бетховен за роботою вдома	-	<i>Й. Гайдн</i> , <i>В.-А. Моцарт</i> , <i>Л. ван Бетховен</i> , Сонати для фортепіано (за вибором); <i>В.-А. Моцарт</i> , Концерт для флейти та арфи з оркестром до мажор; <i>Й. Гайдн</i> , Симфонія з ударами литавр (II ч.); <i>Л. ван Бетховен</i> , Симфонія № 5 (фрагменти), Симфонія № 9 (фінал); <i>М. Березовський</i> , Хоровий концерт «Не отвержи мене во время старости», Соната для скрипки і чембало (II ч.); <i>А. Ведель</i> , «Херувимська»; <i>Д. Бортнянський</i> , Концерт для чембало з оркестром	<i>Л. ван Бетховен</i> , Ода до радості із симфонії № 9 – європейський гімн. <i>Г. Скворода</i> , Всякому городу нрав і права	СО: з'ясуйте за допомогою Інтернету, які класичні твори звучать у сучасних флешмобах. За бажанням складіть кросворд «Класицизм»
26–27	Романтизм в образотворчому мистецтві (с. 146–155)	<i>Е. Делакруа</i> , Свобода на барикадах; <i>Т. Жеріко</i> , Поранений кірасир; <i>К. Д. Фрідріх</i> , На вітрильнику; <i>В. Тернер</i> , Пожежа в будинку парламенту; <i>В. Блейк</i> , Ілюстрації до «Божественної комедії» Данте; <i>К. Брюллов</i> , Автопортрет, Вершниця; <i>А. Мокрицький</i> , Портрет дружини, Дівчина на карнавалі; <i>В. Штернберг</i> , Пастушок, Садиба <i>Г. С. Тарновського</i> в Качанівці; <i>І. Айвазовський</i> , Феодосія. Захід сонця	1. Намалюй фантастичний пейзаж (<i>акварель, пензлі</i>). 2. Намалюй морину, в якій передай романтичну атмосферу морської стихії (<i>акварель або гуаш, пензлі</i>). Орієнтовні теми: «Захід сонця: штиль», «Серед бурхливих хвиль», «Білокрилі вітрильники на морських просторах», «Скелі на Кримському узбережжі», «Морська баталія»	-	-	СО: дізнайтеся більше про творчість митця, який привернув вашу увагу найбільше, і підготуйте розповідь про нього з демонстрацією слайд-шоу

28–29	Музика романтиків (с. 156–163)	<i>Е. Делакруа</i> , Портрет Шопена; <i>Г. Ф. Керстінг</i> , Портрет Ніколо Паганіні; <i>Й. Кріхубер</i> , Роберт Шуман; <i>В. А. Рідер</i> , Портрет Ф. Шуберта	-	<i>Ф. Шопен</i> , Ноктюрн (за вибором); <i>А. Дворжак</i> , Слов'янські танці (за вибором); <i>Н. Паганіні</i> , Каприс № 24 для скрипки соло, <i>Н. Паганіні</i> – <i>Ф. Ліст</i> , Етюди № 6, «Мазпа»; <i>Р. Шуман</i> , Фантастичні п'єси (за вибором); <i>Ф. Шуберт</i> , Цикл «Зимовий шлях» (за вибором); <i>М. Калачевський</i> , Українська симфонія (фрагменти)	Українські народні пісні «Йшли корови із діброви», «Взяв би я бандуру»	МП: «Національні школи в музиці епохи романтизму» (з презентацією творчості композиторів). СО: на дозвіллі підготуйте і проведіть музичну вітальню «Чарівні мелодії романсу»
30–31	Реалістичний стиль в образотворчому мистецтві (с. 164–175)	<i>Ф. Гойя</i> , Повітряний змія, Дівчина з глечиком; <i>Г. Курбе</i> , Автопортрет («Відчайдушний»), Віяльниці; <i>Ф.-Ф. Мілле</i> , Збиральниці колосків; <i>О. Дом'є</i> , Вагон третього класу; <i>Ж. Бастьєн-Лепаж</i> , Лондонський чистильщик взуття; <i>І. Репін</i> , «Запорожці»; <i>К. Трутовський</i> , Вдягають вінок; <i>А. Куїнджі</i> , Березовий гай; <i>М. Пимоненко</i> , Брід; <i>К. Костанді</i> , В люди; <i>В. Орловський</i> , Хати в літній день; <i>С. Васильківський</i> , Сторожа Запорозьких Вольностей; <i>М. Івасюк</i> , В'їзд Б. Хмельницького в Київ, Мати; <i>К. Устиянович</i> , Шевченко на засланні; <i>М. Микешин</i> , Пам'ятник Б. Хмельницькому в Києві; <i>Л. Позен</i> , Лірник	1. Намалюй реалістичну композицію в побутовому жанрі на тему українських народних обрядів (<i>кольорові олівці, пастель, тонований папір</i>). 2. Придумай і намалюй сатиричну картину, карикатуру чи шарж на тему з життя сучасного підлітка (<i>кольорові олівці, фломастер</i>)	-	-	СО: у вільний час дослідіть, хто з художників присвячував свої твори тематиці українського козацтва. За бажанням ознайомтеся з творчістю видатного іспанського художника за фільмом «Гойя, або Тяжкий шлях пізнання»
32	Реалістичний стиль у музичному мистецтві (с. 176–181)	<i>Дж. Больдіні</i> , Портрет Дж. Верді; <i>І. Репін</i> , Портрет М. Мусоргського; <i>О. Головін</i> , Портрет Ф. Шаляпіна в ролі Бориса Годунова; <i>І. Білібін</i> , Келья в Чудовому монастирі, Ескіз декорації до опери М. Мусоргського «Борис Годунов». Марка з портретом Роксолани (авт. О. Штанко)	-	<i>Дж. Верді</i> , опера «Ріголетто»: Арії Джільди, Ріголетто, Пісенька герцога. <i>М. Мусоргський</i> , Хор «Расходилась, разгулялась удаль молодецкая» з опери «Борис Годунов»; <i>П. Ніщинський</i> , Хор «Закувала та сива зозуля»; <i>Д. Січинський</i> , Хор русалок з опери «Роксолана»	<i>І. Білик</i> «Роксолана»	СО: У вільний час подивіться екранізації опери «Ріголетто», фільми про Роксолану. За бажанням підготуйте презентацію фрагмента одного з українських народних обрядів (<i>колективна робота</i>)
33	Стильовий синтез. Творчість Тараса Шевченка і Миколи Лисенка (с.182–193)	<i>Т. Шевченко</i> , Автопортрети (1840 і 1860 – порівняння), Портрет дівчини з собакою, Портрет Михайла Щепкіна, У соборі Почаївської лаври, Киргизеня, Селянська родина, Циганка-ворожка, Катерина. <i>Т. Маєргоф</i> , Михайло Вербицький. Марки із зображенням М. Лисенка, М. Вербицького. <i>О. Хвостенко-Хвостов</i> , ескізи костюмів до опери М. Лисенка «Тарас Бульба»	1. Створи емблему фольклорного фестивалю (<i>графічний матеріал за вибором</i>). 2. Створи колаж для оформлення диска «Шевченко і музика» (<i>за бажанням застосуйте комп'ютерну графіку</i>)	<i>М. Вербицький</i> , Хор «Заповіт»; <i>М. Лисенка</i> , Хор «Заповіт», Друга рапсодія для ф-но, сарабанда «Сонце низенько, вечір близенько», дует «Коли розлучаються двоє»	Українська народна пісня на вірші Т. Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий»; <i>І. Карабиць</i> , Пісня на добро	МП: «Шевченко і Лисенко – фундаменти української культури» (робота в парі)
Перевіряємо свої досягнення						